

A KAPOSVÁRI EGYETEM ÁLLATTENYÉSZTÉSI TUDOMÁNYOK DOKTORI ISKOLÁJÁNAK MINŐSÉGBIZTOSÍTÁSI TERVE

Küldetésnyilatkozat

A KE Állattenyésztési tudományok Doktorin Iskola (ÁTDI) feladata, hogy a tudomány iránt elhivatott, fiatal diplomás szakemberek közül a legjobbak számára lehetőséget biztosítson tudományos életpálya kezdéséhez. Feladata olyan vezető oktatói és kutatói utánpótlás nevelése, akik tudásukkal részt vesznek a fenntartható agrártermelés fejlesztésében, a jó minőségű és biztonságos élelmiszer előállításban, a környezet védelmében, valamint képesek magas szinten megfelelni a nemzetközi és a hazai üzleti élet követelményeinek.

Minőségpolitika

Állattenyésztési tudományok Doktorin Iskola vezetője és testületei elkötelezettek a doktorképzés színvonalas működtetése és a minőség folyamatos fejlesztése iránt. A DI a Karral és az Egyetemmel szorosan együttműködve biztosítja a magas szintű kutatómunka végzésének lehetőségét, figyelembe veszi a hazai és külföldi társ- és határterületi tudományokban működő doktori iskolák szakmai normáit, és az érdekelt felek (hallgatók, doktorjelöltek, oktatók, külső partner szervezetek) megelégedését.

Az ÁTDI kiemelten kezeli az alábbi minőségbiztosítási elvek érvényesítését: szakmai kontroll, tudományetika, nyilvánosság, visszacsatolás, monitoring, dokumentáltság, egyéni felelősség.

Az ÁTDI minőségének szabályozását a doktori képzés folyamatainak definiálásával, a felelős személyek, szervezetek meghatározásával valósítjuk meg. A legfontosabb folyamatok:

A témavezetők kiválasztása. Az ÁTDI olyan, a kutatásban már járatos és irányító képességekkel rendelkező egyetemi oktatókat és kutatókat, valamint olyan, nagyhírű külső szakembereket kér fel témavezetésre, akiknek ismerete és szakmai gyakorlata garantálja a megfelelő támogatást a hallgató számára. Kiválasztásuk a Doktori Szabályzatban meghatározott szempontok szerint történik. A kutatási témától függően a Doktori Tanács második konzulens, társ-témavezető kijelöléséről is dönthet. A témakiírókkal szemben elvárás az aktív kutatói tevékenység: a téma meghirdetését megelőző 5 év tudományos közleményeinek mutatói jelentősen haladják meg a doktori iskola fokozatszerzéshez előírt publikációs követelményeit. Egy témavezetőhöz csak különlegesen indokolt esetben tartozhat 3-nál több doktorandusz hallgató és 3-nál több doktorjelölt.

A hallgatók felvétele. Az ösztöndíjas hallgatók esetében a kapott keretszám és a jelentkezők megfelelése (az előírt követelmények teljesítésén túl, habitusuk és témájuk aktualitása) alapján, a pontozásos rendszerben kialakult sorrendnek megfelelően alakul ki a hallgatói létszám. A költségtérítéses hallgatók esetében a téma és a jelentkezők alkalmassága dönt a felveendők létszámáról. A felvételt megelőzően a felvételi eljárás rendjéről, benne a követelményekről, a pontozásos rendszerről stb. a KE honlapján és személyesen kapnak tájékoztatást az érdeklődők. Minden felvételre jelentkező hallgatónak rendelkeznie kell – a témavezető javaslatán túl – egy külső, elismert szakember írásos ajánlásával, a befogadó tanszék vezetőjének és a Doktori Iskola vezetőjének írásos nyilatkozatával ahhoz, hogy a felvételi eljárás lebonyolítható legyen. A Felvételi Bizottságot az EDHT jelöli ki, s annak tagjai között mindig a felvételre jelentkezők témájában jártas szakértők, valamint legalább egy külső szakember és a DI doktoranduszainak egy képviselője jelen van.

A képzési terv meghatározása. A képzési terv egyrészt a kötelező, másrészt pedig a választható tárgyak hallgatók általi megjelöléséből, iteratív folyamatként alakul ki. A tantárgyleírások tartalmazzák a kontaktórák, az előadások és a szeminárium jellegű foglalkozások számát, valamint a tárgy eredményes lehallgatásához szükséges egyéb (dolgozatírási, előadás-tartási és egyéb) követelményeket.

Az oktatási folyamat. Az egyes tantárgyak témaleírása évenként áttekintésre és szükség szerint frissítésre kerül, és mindez a képzési rendben kerül rögzítésre. Iskolánk régi törekvése és gyakorlata, egy-egy kiváló szakember meghívása előadásra és konzultációra. Ezek az összes egyetemi polgár számára nyitottak. A doktori iskola oktatói csak azok a tudományos fokozattal rendelkező oktatók és kutatók lehetnek, akiket a DIT alkalmasnak tart. Külön rendben szabályozzuk a választható tárgyak felvételét, amelyek száma elsősorban a hallgató témájától és megszerzendő kreditszámaitól függ. A Doktori Iskola Tanácsa egyes esetekben külön tantárgyfelvételt is előírhat a választott témában való sikeres kutatás érdekében. Ha a tantervben levő tárgyak valamelyikének oktatása az intézményben nem oldható meg a kívánt szinten, a DIT javaslatot tesz külső előadó meghívására, illetve a tárgy más felsőoktatási intézményben is abszolválható.

A kutatási folyamat. Ennek első fázisa a hallgató által választott téma, amelyet a Felvételi Bizottság vagy változatlanul, vagy módosító javaslattal hagy jóvá. Ezt követően kerül sor a részletes munkaterv kidolgozására és a témavezető általi jóváhagyásra. A kutatási témát a DI vezető egy külső és egy belső szakembernek küldi meg véleményezésre. Ezek és saját véleménye alapján terjeszti elő a Doktori Iskola Tanácsa elé a kutatási tervet és az arra kapott írásos bírálatokat. A Doktori Iskola Tanácsa az ajánlásnak és az ülésen lezajlott vita alapján változtatás nélkül, vagy változtatási javaslattal elfogadja a tervet, illetve elveti azt és új kutatási terv kidolgozására utasítja a hallgatót. Kívánatos, hogy a doktorandusz évente legalább egyszer tartson előadást szakmai rendezvényen, lehetőség szerint idegen nyelven.

Az ösztöndíjas doktoranduszok részvétele az oktatásban és a kutatómunkában. Valamennyi ösztöndíjas egy-egy tanszék szervezetéhez tartozik, s részt vesz a folyó oktatási és kutatási tevékenységben. Oktató munkájáért doktorandusz szerződés keretében a törvényileg előírt díjazásban részesül.

A komplex vizsga. A komplex vizsga az első két év tanulmányi és kutatási előmenetelének mérésére szolgáló összefoglaló, áttekintő jellegű számonkérés, a legszigorúbb mérföldköve a doktori cselekménynek. Eredménye alapján a doktori cselekmény folytatható, vagy eredménytelensége esetén lezárandó. A komplex vizsga két fő részből áll: az egyik részben a vizsgázó elméleti felkészültségét mérik fel („elméleti rész”), a másik részben a vizsgázó a tudományos előrehaladásáról ad számot („disszertációs rész”). A vizsga bizottság előtt történik, melynek összetételét szigorú minőségelvek alapján a DIT javaslatára az EDHT hagyja jóvá. A vizsga sikertelensége esetén a vizsga „disszertációs” részének megismétlésére nincsen lehetőség. A komplex vizsga eredménye része a doktori fokozat minősítésének. A komplex vizsga alól felmentés nem adható.

Publikációs minimum feltételek meghatározása. A DI törekszik a publikációk minőségének folyamatos emelésére. Az értekezés témaköréből legalább 3 tudományos közleménynek, közülük legalább egynek IF-os folyóiratban kell megjelennie. A MAB akkreditációs jelentés javaslata alapján 2015. szeptember 1-vel az előírást szigorítottuk, legalább két közlemény valamelyik tudományos adatbázisban (WoS, Science Direct, Scopus, PubMed) szereplő folyóiratban jelenjen meg, közülük legalább egy IF-os folyóiratban.

A doktori védés folyamata. A doktori védés több szakaszból tevődik össze. Az első megkezdésének feltétele a témavezető nyilatkozata, amelyben munkahelyi vitára alkalmasnak minősíti a jelölt elkészült értekezés-tervezetét. Ezt követően a DI vezetője két opponenst kér fel a kézirat elbírálására (legalább az egyik külső szakember). Egyúttal felkéri a Kaposvári Egyetem e témában illetékes egyik egyetemi tanárát a vita levezetésére és felkér egy

fokozattal rendelkező egyetemi dolgozót a titkári teendők ellátására, majd kitűzi a vita helyét és időpontját. A DI adminisztrátora gondoskodik a meghívásokról. A vita rendje megegyezik a nyilvános vitáéval. A vita lefolyását és az értekezés módosításával kapcsolatos véleményeket, megállapításokat jegyzőkönyvben kell rögzíteni. A jegyzőkönyv mellélete az opponensi vélemény. Az értekezés jelentős átdolgozása esetén a munkahelyi vitát ismét le kell folytatni. A DI a fokozat megszerzéséhez publikációs követelményrendszert állított fel. Ennek teljesülését szintén a munkahelyi vitán ellenőrzi.

A nyilvános vita kitűzése szintén a témavezető kezdeményezésére történik, a szükséges követelmények (szigorlat, munkahelyi vita, publikációk, eljárási díjak, stb.) ellenőrzésével. A DI vezetője előterjeszti a Doktori Iskola Tanácsának a nyilvános vita bíráló bizottságát, amely azt megvitatta az Egyetemi Doktori és Habilitációs Tanácsnak nyújtja be, jóváhagyásra. A bírálók közül csak az egyik lehet azonos a munkahelyi vita opponensével, s a bizottságban külső tagoknak is részt kell venniük. A bírálókhöz kiküldött értekezés utólag nem módosítható.

A fent pontokban felsorolt, kiemelt folyamatok részletes szabályozása az egyetem Doktori Szabályzatában található meg.

Az ellenőrzési és az önértékelési folyamatok. A DIT évente értékeli a doktoranduszok munkatervének időarányos teljesítését. Az értékelés írásos alapja a honlapról letölthető adatlap, valamint az MTMT adatbázis, majd bizottság előtt sor kerül a doktoranduszok szóbeli meghallgatására és előrehaladásuk ellenőrzésére (az eddigi szakmai tevékenység, és az azt alátámasztó dokumentumok bemutatása). A DIT a témavezető és a doktorandusz számára a tapasztalatok alapján intézkedési tervet fogalmaz meg, annak végrehajtását ellenőrzi.

Minden témavezető köteles évenként önértékelést készíteni, melyben a doktori program időarányos teljesítéséről, illetve a tárgyévben a doktori program érdekében végzett munkájáról (közös publikációk, konferencia részvételek, pályázatok, stb.) ad számot a doktori iskola vezetőjének. A DIT ezt értékeli, szükség esetén intézkedéseket fogalmaz meg.

Az ÁTDI minden tagjának publikációs teljesítménye az MTMT adatbázis alapján kerül elbírálásra.

A szigorlatok tapasztalatait rendszeresen értékeli, az oktatási folyamatban a tapasztalatok alapján változtatásokat határoz meg.

A PhD doktori értekezések minőségének folyamatos javítása érdekében a munkahelyi vitát megelőzően rendszeresen szervezett kerekasztal-konferencia keretein belül ellenőrzi a doktoranduszok előrehaladását. A doktorandusz, vagy témavezetője kérésére a DI vezetője külön szakmai vitát rendez. A munkahelyi és nyilvános viták tapasztalatait a DIT rendszeresen elemzi. Értékeli a témavezetők és opponensek munkáját. A munkaterv elfogadásánál, a témavezetők és az opponensek kiválasztásánál figyelembe veszi az értékelések eredményeit.

A DI célja, hogy felmérje a hallgatói véleményeket a doktori iskolák működésével, szervezésével, adminisztrációjával kapcsolatban. Ennek érdekében a DÖK koordinálásával létrehoztunk egy kérdőívet, melyet az aktuális időszakokban (évente egyszeri alkalommal) kiküldünk a hallgatóknak. A kérdőív egy aktuálisan megküldött linken, valamint a KE honlapján a Doktorandusz Önkormányzat Hírek menüpont alatt érhető el.

Kaposvár, 2018. április 11.

Kovács Melinda az MTA levelező tagja
az Állattenyésztési tudományok Doktori Iskola vezetője